

Katasztrófavédelem alapképzési szak képzési és kimeneti követelményei

1. Az alapképzési szak megnevezése: katasztrófavédelem (Disaster management)

2. Az alapképzési szakon szerzhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: alapfokozat (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA)

- szakképzettség megnevezése:

a) katasztrófavédelmi szervező, katasztrófavédelmi műveleti szakirányon

b) katasztrófavédelmi szervező, tűzvédelmi és mentésirányítási szakirányon

c) katasztrófavédelmi szervező, iparbiztonsági szakirányon

- szakképzettség angol nyelvű megjelölése:

a) Disaster management in Disaster management operational

b) Disaster management in Fire prevention and rescue control

c) Disaster management in Industry safety

3. Képzési terület: közigazgatási, rendészeti és katonai

4. Képzési ág: rendészeti

5. A képzési idő félévekben: 6 félév

6. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

6.1. A képzési ágon belüli közös képzési szakasz minimális kreditértéke: 30 kredit;

6.2. A szakirányhoz rendelhető minimális kreditérték: 49-53 kredit;

6.3. A szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit;

6.4. A szakdolgozathoz rendelt kreditérték: 12 kredit;

6.5. A gyakorlati ismeretekhez rendelhető minimális kreditérték, beleértve a képzés szemináriumi gyakorlatait is: 90 kredit.

7. Az alapképzési szak képzési célja, az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

Az alapszakon folyó képzés célja olyan, a közszolgálati életpályára szocializálódott, a hivatásrendek közötti együttműködésre képes katasztrófavédelmi szervezők képzése, akik a katasztrófavédelmi szerveknél a hivatásos, az önkormányzati és a létesítményi tűzoltóságnál, a közigazgatási és a gazdasági szerveknél katasztrófavédelmi, tűzvédelmi (tűzoltói), iparbiztonsági feladatok ellátására alkalmasak, ismerik a katasztrófa-, a tűzvédelem- és az iparbiztonsági igazgatásban alkalmazandó jogszabályokat, szabványokat, elveket, eljárásokat és eszközöket. Képesek az adott szervezetben önálló szakmai munkavégzésre, kellő gyakorlat megszerzésével vezetői feladatok ellátására, továbbá olyan mélységű elméleti ismeretekkel rendelkeznek, amelyek birtokában képesek a képzés második ciklusban történő folytatásához.

Az alapképzési szakon végzettek ismerik:

- a közigazgatási rendszerszemlélet összefüggéseit és a rendészetigazgatási tevékenység ellátásához szükséges általános és speciális szakmai eljárási szabályokat;

- a rendészeti igazgatás alapfogalmait és alapelveit, azok gyakorlati alkalmazásának szabályait;

- a katasztrófavédelmi szervek és a tűzoltóság szervezeti felépítésének, működésének, munkamódszereinek, szolgálati feladatainak alapvető szabályait, azok összefüggéseit és gyakorlati alkalmazásának módszereit;

- a humán erőforrás gazdálkodás és az egyes szakirányok gazdálkodási alapelveit, azok megvalósításának szabályait;

- a hazai és a nemzetközi katasztrófavédelmi szervekkel történő együttműködés szabályait;
- a szakirányokra vonatkozó informatikai rendszerek, azok működtetéséhez szükséges speciális technikai eszközök alkalmazásának rendjét;
- a rendvédelmi szervek, illetőleg a közigazgatási szervek és a gazdálkodó szervek speciális szakmai erkölcsi és fizikai követelményeit;

továbbá katasztrófavédelmi műveleti szakirányon:

- a katasztrófák elleni védekezés szervezeti és irányítási rendszerét, az ezt meghatározó szabályozásokat és gyakorlati megoldásokat;
- a katasztrófa-megelőzés, a védekezés és a helyreállítás feladatrendszerének összekapcsolódásait, ezen feladatokban közreműködő közigazgatási szervek tevékenységének összehangolását;
- a lakosság katasztrófavédelmi és polgári védelmi felkészítésével kapcsolatos feladatokat, azok végrehajtásának gyakorlati megoldásait;
- a katasztrófavédelmi és polgári védelmi hatósági tevékenységet;
- a polgári védelmi szervezetek létrehozásának és a működtetésével kapcsolatos feladatok ellátásának szabályait;
- a katasztrófa-elhárításban és a polgári védelemben résztvevő karitatív szervezetekkel való együttműködés alapelveit;

továbbá tűzvédelmi és mentésirányítási szakirányon:

- a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló jogszabályokban és az azokhoz kapcsolódó irányítási és belső normatívákban foglaltakat;
- a tűzvédelmi hatósági, szakhatósági és a tűzvizsgálati feladatokra vonatkozó jogszabályokat, szabványokat, azok gyakorlati alkalmazásának rendjét;
- a tűzvédelmi szabályok megsértőivel szemben alkalmazható felelősségre vonások rendszerét, azok alkalmazásának szabályait;
- a tűzoltás, műszaki mentéssel kapcsolatos szervező, előkészítő, operatív irányító feladatokat;
- az elsődleges katasztrófa-elhárítási beavatkozásokkal összefüggő tűzoltói tevékenységeket;
- az önkormányzati és a létesítményi tűzoltóságok, valamint a tűzvédelmi szervezetek működésére, szakmai irányítására és felügyeletére vonatkozó jogszabályokat, azok gyakorlati alkalmazásának rendjét;
- a tűzoltásban, műszaki mentésben és az elsődleges katasztrófa-elhárításban a társszervekkel történő együttműködés szabályait;

továbbá iparbiztonsági szakirányon:

- a veszélyes üzemek létesítésére, működésére vonatkozó jogszabályokban, szabványokban és hatósági előírásokban foglaltakat, azok gyakorlati alkalmazásának rendszerét;
- a veszélyes anyagok különféle szállítási módozataival kapcsolatos jogszabályi és hatósági előírásokat, az ezekre vonatkozó hatósági eljárás rendjét;
- a kritikus infrastruktúrákkal összefüggő hazai és nemzetközi szabályozásokat, azok működési rendjét meghatározó biztonsági követelményrendszereket.

Az alapképzési szakon végzettek alkalmasak:

- a szakmai hatósági jogalkalmazásra;
- a mentésirányításban beosztott parancsnoki feladatok ellátására;
- a társszervekkel történő együttműködésre;

továbbá katasztrófavédelmi műveleti szakirányon:

- a katasztrófavédelmi hatósági feladatok végzésére;
- a polgári védelemmel kapcsolatos tervezési szervezési és koordinációs feladatok ellátására;

- a lakosság felkészítésével, tájékoztatásával összefüggő tevékenységekre;
- a védekezési és a helyreállítási munkák koordinálására.

továbbá tűzoltási és mentésirányítási szakirányon:

- a tűzvédelmi hatósági tevékenységre, a tűzvizsgálatra;
- a tűzoltási, műszaki mentési és elsődleges katasztrófa-elhárítási feladatokkal kapcsolatos beosztott vezetői feladatokra;
- az önkormányzati és a létesítményi tűzoltóságok, tűzvédelmi szervezetek szakmai irányítására.

továbbá iparbiztonsági szakirányon:

- a veszélyes üzemek létesítésével, működtetésével összefüggő biztonsági feladatok ellátására;
- a veszélyes áruk szállításával kapcsolatos hatósági tevékenység végzésére;
- a kritikus infrastruktúrák védelméből adódó feladatok ellátására.

A szakképzettség gyakorlásához szükséges adottságok és készségek:

- rendelkeznek a szakmai és az eljárási jogszabályokban meghatározott rendelkezések biztos ismeretével, alkalmasak a jogalkalmazói tevékenység ellátására;
- képesek a katasztrófavédelmi és tűzvédelmi igazgatás területén szervezési, tervezési, koordinációs, döntés-előkészítő és ellenőrző feladatok ellátására;
- képesek a közigazgatási és gazdasági szervekkel a kapcsolattartásra és az együttműködésre;
- alkalmasak a lakosságfelkészítési, tájékoztatási és az ezekhez kapcsolódó média- és kommunikációs tevékenység ellátására;
- alkalmasak a nemzetközi szakmai szervezetekkel történő kapcsolattartásra és együttműködésre.

8. A törzsanyag (a szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök):

Alapozó ismeretek: 29-32 kredit

rendészet elmélete és a rendészeti eszközrendszer, hadelmélet és katonai műveletek, általános politológia, alkotmányjog, katasztrófavédelmi igazgatás, az állam szervezete, közszolgálati életpályák, nemzetbiztonsági tanulmányok, közigazgatási funkciók és működés, általános szociológia; biztonsági tanulmányok; vezetés- és szervezés elmélet, közszolgálati logisztika, közpénzügyek és államháztartástan, közös közszolgálati gyakorlat.

Szakmai törzsanyag kötelező ismeretkörei: 76-80 kredit

belügyi alapmodul, jogi és államtudományi modul (alkotmányjog, közigazgatási jog), kommunikációs modul (idegen nyelv), rendészeti humánmenedzsment (pszichológia); fizikai felkészítés modul (testnevelés), informatikai modul (szakmai informatikai rendszerek), természettudományi alapozó ismeretek (alkalmazott természettudományi ismeretek), katasztrófavédelmi jogi alapok (katasztrófavédelmi jog és igazgatás; katasztrófavédelmi felelősség rendszere, nemzetközi katasztrófavédelmi jog).

Szakmai törzsanyag kötelezően választható ismeretkörei:

differentiált szakmai ismeretek: 49-53 kredit

- *katasztrófavédelmi műveleti szakirányon:* katasztrófa-megelőzés; polgári védelmi szakismeret; katasztrófa-elhárítás beavatkozási rendszere; katasztrófa-elhárítás technikai ismeretek; katasztrófák következményeinek felszámolása; katasztrófavédelem finanszírozási rendszere; tűzvédelmi szakismeret; tűzvizsgálattan;
- *tűzvédelmi és mentésirányítási szakirányon:* tűzmeelőzési ismeretek; tűzvizsgálattan; tűzoltási, műszaki mentési és katasztrófa-elhárítási ismeretek; tűzoltótechnikai ismeretek; katasztrófa- és polgári védelmi ismeretek; iparbiztonsági szakismeretek; tűzvédelem finanszírozási rendszere);

- *iparbiztonsági* szakirányon: iparbiztonságtan, ipari veszélyhelyzetek felszámolása; kritikus infrastruktúrák védelme; veszélyes anyagokkal kapcsolatos tevékenységek; katasztrófa- és polgári védelmi szakismeret; tűzvédelmi szakismeret; technikai ismeretek; iparbiztonság gazdasági alapjai.

9. Szakmai gyakorlat:

A szakmai gyakorlat összesen nyolc hetes gyakorlat, amelyből a szakiránynak megfelelő, a hivatásos katasztrófavédelem, illetőleg a hivatásos tűzoltóság szerveinél végzett gyakorlat négy hét a második félévet követően és két hét, külső, rendészeti, közigazgatási vagy gazdasági szervnél végzett gyakorlat a negyedik félév lezárását követően. További két hét időtartamban a hallgató által választott, a szakdolgozatra való felkészülést szolgáló szakterületen végzett tevékenység.

10. Idegennyelvi követelmények:

Az oklevél megszerzéséhez angol vagy német vagy francia nyelvből államilag elismert, középfokú (B2) komplex típusú általános nyelvvizsga vagy államilag elismert, középfokú (B2) komplex típusú rendvédelmi szaknyelvi nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány megszerzése szükséges.